

Balkenende

onderwerp van de besteedbare ruimte voor Ontwikkelingssamenwerking aansnijdt. De motie komt voort uit het vraagstuk van de toenemende instroom van asielzoekers, een vraagstuk dat mede verband houdt met de resultaten van het beleid uit de afgelopen periode. Ik verwijs wat dat betreft naar de recente opmerkingen van mijn fractiegenoot Verhagen. De motie roept een drietal bezwaren op. In de eerste plaats raakt de motie de ODA-criteria. Deze criteria worden internationaal vastgesteld, maar worden wel door ons land gehanteerd. Het is de vraag of je door middel van een motie daaraan zo snel kunt tornen. In de tweede plaats is er onduidelijkheid over de consequenties van de motie voor de begroting van Justitie. In de derde plaats is de aanduiding "plafonnering" nogal onbepaald. Tegen die achtergrond kleeft een aantal bezwaren aan de motie, waardoor wij er onze steun niet aan kunnen geven.

Tegelijkertijd wil de CDA-fractie wel het belang van dit onderwerp onderstrepen. Er is nadrukkelijk een debat nodig over deze thematiek. Het kan immers niet zo zijn dat het budget van Ontwikkelingssamenwerking ten behoeve van de ontwikkelingslanden zelf steeds verder slinkt. Tijdens het algemeen overleg op 14 oktober a.s. zal mijn fractie op deze thematiek nader ingaan. Geen steun dus voor de motie zoals die er nu ligt, wel nadrukkelijk ondersteuning voor het aan de orde stellen van deze thematiek in de motie-Van Dijke.

In stemming komt de motie-Van Dijke (26200, nr. 33).

□

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de RPF, het GPV en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de brief van het Presidium inzake het ontslag van twee plaatsvervangend griffiers (26232).**

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform

de voorstellen van het Presidium te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 1999 (26200-XIV);**
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Landbouw-Egalisatiefonds, afdeling A, voor het jaar 1999 (26200-B);**
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 1999 (26200-G).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Ardenne-van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Allereerst heet ik beide bewindslieden hartelijk welkom. De CDA-fractie is blij met twee bewindslieden in plaats van één op een departement waar op dit moment veel te doen is. Wij nemen aan dat de suggestie van de Partij van de Arbeid om het ministerie van LNV op te heffen, hiermee van tafel is. Mijn fractie verwacht een constructieve houding van de bewindslieden tegenover de gehele Kamer, en omgekeerd kunnen de bewindslieden op een constructieve houding van de CDA-fractie rekenen.

Het aantreden van de nieuwe bewindslieden valt samen met de imagocampagne van het agrarisch bedrijfsleven, een goed moment om het vertrouwen in de land- en tuinbouw te helpen herstellen. De bewindslieden hebben al blijk gegeven van hun bereidheid om de dialoog met de sector en de samenleving aan te willen. Als in goed overleg afspraken kunnen worden neergelegd in contracten en convenanten, met eigen verantwoordelijkheid van de sector en zelfregulering, spreekt dat de CDA-fractie aan.

Het aantreden valt ook samen met de turbulente economische ontwikkelingen op wereld-, Europees en nationaal niveau. Zij zijn zodanig van invloed op het agrarisch bedrijfsleven dat een grondige oriëntatie op de toekomst van de Nederlandse land- en tuinbouw, en op duurzame perspectieven, noodzakelijk is. De jarenlange succesformule "meer van hetzelfde" voldoet niet meer, noch voor alle agrarische sectoren, noch voor natuurontwikkeling. Het is tijd voor kwaliteit.

De Nederlandse land- en tuinbouw staat midden in de samenleving. De contouren van de agrarische sector worden niet alleen bepaald door de markt en het milieu, de techniek, natuur en landschap of dierenwelzijn, maar vooral door de invloed van de samenleving. Het CDA-rapport "Vertrouwen en visie" kiest derhalve voor een nieuwe benadering van de groene ruimte, waarin de relatie tussen stad en land dient te worden hersteld, evenals het evenwicht tussen het bewerken en beheren van de schepping.

Ook in de memorie van toelichting menen wij die omslag te bespeuren. Voor een leefbaar platteland zullen de economische concurrentiekracht, sociale cohesie, ecologische duurzaamheid en culturele identiteit worden bevorderd, zo lezen wij. In de LNV-beleidsagenda, die eind vorige week als discussiestuk werd nagezonden, wordt nog een aantal aanvullende thema's genoemd.

Op de inzet voor een leefbaar platteland zal het CDA de bewindslieden dus kunnen aanspreken. De vraag is echter hoe deze ambitie kan worden omgezet in realistisch beleid. Een leefbaar platteland kan niet zonder een sterke land- en tuinbouw. Na het lezen van de voorliggende stukken, ontkom ik er niet aan om de bewindslieden een aantal vragen en kanttekeningen voor te houden.

Allereerst is de financiële vertaling nog zeer onduidelijk. Wij hebben weliswaar vanmorgen een brief gekregen over hoe de ICES-gelden worden ingevuld, maar dan nog is het erg lastig om deze begroting te beoordelen. Belangrijke geldstromen voor noodzakelijke investeringen moeten immers uit de ICES-gelden komen? De vraag is of zij voldoende zijn. De minister en de staatssecretaris zullen hierover in dit debat helderheid moeten verschaffen.